TENTAMEN MEDICUM INAUGURALE,

DE

Iſta Herniae Uterinae Specie quae Retro-verſio Uteri vulgo dicitur.

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S. T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

THOMAS GILL,

ANGLUS.

Soc. Reg. Med. Edin. Sod.

Soc. Chem. Edin. Soc. Extraord.

Nec non

Soc. Phyſico-Chirurgicae Edin. Soc. Hon.

——Hanc etiam, Maecenas, aſpice partem.——

VIRG GEORG. Lib. iv.

Ad diem 25. Junii, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXVII.

Patri ſuo cariſſimo,

Et ſemper colendo,

T H O M Æ G I L L,

Chirurgo

Apud Preſcot,

In Agro Lancaſtrienſi,

Degenti,

Primum hocce de re medica tentamen,

Ut

Animum gratum

Debitamque obſervantiam,

Teſtaretur,

Sacrum eſſe vult

A U C T O R.

TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE,

DE

Iſta Herniae Uterinae Specie quae Retro-verſio Uteri vulgo dicitur.

CUM lauream Apollinarem rogaturus, hujus academiae legibus morem gerere, et induſtriae laboriſque mei aliquod ſpecimen in medium proferre cogerer: Illud argumentum, auctore amantiſſimo parente, ſuadenteque humanitate, ante alia elegi; quod, ſi minus orationis ſplendori faveat; attamen infinitis ſuis utilitatibus commendatur.

Enimvero, cavere, ne generoſa proles parentum votis tandem conceſſa, fruſtraque diu exſpectata, quinimo, forſan olim magnus aut ſal-

tem utilis reipublicae civis futurus, in ipſo vitae limine et antea enecetur, quam lucem viderit, quid utilius? Cariſſimam uxorem conjugi dilectiſſimo; virginibus vix adultis, matrem diligentiſſimam omniumque virtutum monitorem et exemplar, ſervare, quid praeſtantius, quid humano pectori dulcius? Nunc aliquis prodeat ſive conjux aut paterfamilias, aut civis, qui hujus argumenti tenuitatem irridere audeat! At tenuis labor, dicet aliquis; at non tenuis laus, ſi tot doctorum incaſſos, hac in re, labores ſpectemus, tantamque rei utilitatem. Quod, nec temeritate elatus, nec arroganter dixiſſe vellem.

Etſi enim, pro virili mea parte elaboravi, ut aliquid commodi, hac in re, conferrem, majorem operis partem uſu peritiſſimo patri debeo. Quidquid ſit, ut hoc juvenilis induſtriae meae conamen benigne accipiant, eruditiſſimi Praeceptores, iterum iterumque Precor!

HISTORIA MORBI.

Initio morbi dolor levis uterum afficit, et aliquatenus lumbos infeſtat; accedit ponderis ſenſus

ſus huic ſimilis qui Anglice nuncupatur *bearing down*, non ab eo diſſimilis quem enixurae foeminae experiuntur, cum ſive legitima parturitio vel abortus inſtat. Mox urina haud ſine quadam difficultate effunditur, donec aegrius indies expulſa tandem omnino ſiſtitur. Iſchuriam excipit aut comitatur alvus pertinaciter adſtricta cum teneſmo ſatis moleſto. Si quando, nullis auxiliis adhibitis, malo totum ſuum curſum peragere, et omnia, quae ſolet, inferre, permittatur, ſigna jam maxime infauſta et acerrime urgentia ingraveſcunt. Quodcunque enim juxta pubem moleſtiae fuit valde exaſperatur : Urinae expulſionem nixibus haud parvis moliens, crebro ſe veſica contrahit, dum nil exinde proficitur ; ſed obſtructio vehementior evadit. Deinceps obnixius adhuc et viribus magis intentis urinam effundere conatur aegra ; at quod obſtitit, non ſummovetur, nec aliquid efficitur, niſi quod cruciatus acerbiores fiunt. Veſica cito, praeter modum repleta, ampliatur quam maxime ; imo, non defuerunt exempla veſicae adeo immaniter diſtenſae, ut etiam rupta et lacerata fuerit ; nec alia, in quibus inflammatio atrox accenditur ; qua urgente, ſolicitata indeſinenter aegra, micturit.

Nunc

Nunc tandem *diaphragma* et abdominis muſculi ad actionem cientur, et veſicae contractioni inſolitae et convellenti faventes, commoventur. Huc uſque provectis rebus, febris inſtat; et debilitas et acceſſiones, quales in hectica, adſunt. Gravia quidem iſta, quae mox ſequentur animus triſtis et deſpondens, languidum defatigatione corpus, nauſea, vomitus, ſitis intenſa, lingua fuſca et ſcabra, vultus livore pallens, arteriae inſigni celeritate micantes, at intermittentes, animi deliquia crebra, cordis palpitatio, reſpiratio moleſta et aegre iterata, vertigo, coma, delirium, et nervorum convulſiones. Marceſcunt tandem omnia, et quaſi in ſeſe collabuntur; deficiunt vires, extremaque frigeſcunt; nunc a recto inteſtino, invita aegra, faeces peſſime olentes et tenues identidem elabuntur, veſica, vi omni deſtituta, non amplius contrahitur; quatit ilia ſingultus; arteriae vix, ita ut tactum offendant, vibrantes attolluntur; gelidi ſudores et viſcidi emanant; cadaver redolet omne corpus; et poſtremo, qui in pelve furebat dolor, ſopitur. Haec, quidem gangraenae illico inſecuturae certa ſunt et triſtia praenuncia, morte cito excipienda.

Sequen-

Sequentia in inciſo cadavere mulieris, quae in quinto graviditatis menſe hoc morbo occubuerat, obſervavit illuſt. Gul. Hunter.

Veſica praeter modum diſtenſa, urinaque ſanguinea repleta; cujus fundus uſque ad locum, umbilicum inter et ſcrobiculum cordis, medius, attollebatur, dum pars infima in marginem ſuperiorem pelvis imminebat. Uteri fundus deorſum et retrorſum verſus os coccygis depreſſus, dum ipſius os internum ſimili ratione ſurſum verſus os pubis erigebatur. Rectum compreſſum et quaſi complanatum reperiebatur; et tam fixus in pelvi uterus impactuſque fuit, ut non niſi pubis cartilagine reſciſſa, oſſibus aliquantulum divulſis, hinc expediri et dimoveri poſſet *.

In altero ſimili caſu, cujus mentionem fecit celeb. Joann. Lynn, quique in lethum exierat, urinae pluſquam novem librae in abdomine repertae ſunt; vacua interim et flaccida veſica, ſcilicet, quia prope fundum ejus laceratae talis ſciſſura, qualis digiti apicem acciperet, ſe in conſpectum edidit; circum hanc, ſpatii tantum in gangraenam

* Lond. Med. Obſ. and Inq. Vol. iv. p. 404; Hunter on the Gravid Uterus, Pl. xxvi.

gangraenam lapſum erat, quantum ſolidi nummi aream exaequaret *. ‘ Inveni,’ ait alter non obſcuri nominis auctor, ‘ abdomen aequaliter ad ‘ latera extenſum, pulſatione digitorum ſolita ‘ fluctuationem liquoris contenti prodens : Unde ‘ ſtatum quendam hydropicum ſuſpicabar.

‘ In vagina explorans, ſimilem tumorem ute- ‘ ri, amplam pelvim implentem, tactu percepi ; ‘ in cavo vero, quod ſupra pubem tangebatur, o- ‘ rificium tam arcte retractum, ut digitis nequi- ‘ dem illud attingere licuerit.

‘ Diſſecto abdomine, magna liquoris copia, co- ‘ lorem et odorem urinae referens, effluxit : ‘ Inteſtina rubra, inflammata, nonnulliſque locis ‘ penitus corrupta, videbantur.

‘ Examinando vero partes pelvi contentas, in- ‘ veni fundum uteri in poſteriore pelvis parte ‘ retroflexum, tumorem in vagina repertum for- ‘ maſſe ; orificium autem alte ſupra pubem, ‘ una cum vaginae pariete anteriori, attractum, ‘ veſicamque urinariam flaccidam juſto ampli- ‘ orem, et in poſtica ſuperficie diſruptam, urinae- ‘ que copiam inſignem implere, intus abdomen ‘ reperi.

‘ Fruſtra

* Lond. Med. Obſ. and Inq. Vol. iv. Art. xxxvi.

‘ Fruſtra quoque in cadavere tentavi, digitis ‘ in vaginam immiſſis, tumorem elevare, et re‑ ‘ trudere e cavo pelvis, obſtante quam maxime ‘ anguſtia ſuperioris aperturae pelvis, inter pro‑ ‘ tuberantiam oſſis ſacri et pubem contenta; ‘ immiſſa vero tota manu, maxima cum violen‑ ‘ tia tumor, compreſſione pelvis oblongior fac‑ ‘ tus, tandem retrudebatur.

‘ Poſtea, diſſecto quoque elevato utero, li‑ ‘ quor amnii effluxit, infans tener, capite prono ‘ verſus fundum demerſus, cum placenta obo‑ ‘ vali, in ſuperficie poſteriore uteri partim fun‑ ‘ do, partim corpori ejuſdem irradicata, oculis ‘ cernebatur *.’

Quanquam plerumque a decima, poſtquam gravidae factae fuerunt, hebdomade, ad ulteriores quinti menſis dies hoc morbo corripi ſolent mulieres; tamen quando tumoribus *ſarcomatoſis*, *polypo*, vel *ſchirro*, concretionibus ibi lapideis, *hydatibus*, &c. inſolito more dilatatur *uterus*, idem forte contingat neceſſe eſt, praecipue ſiquando poſt partum vel abortum, placentae aut totum aut pars intus moretur, nec tempeſtive removeatur;

* Collectan. Havn. Vol. ii. 1775; Saxtorph de Iſchuria ex utero retroflexo.

tur; idem accidit ſi quandoque ſanguis coactus illic reſideat, atque eo magis, quo coacti ejuſdem maſſa ſolidior et magis indurata fiat.

DEFINITIO MORBI.

"FUNDUS UTERI IN CAVUM OSSIS SACRI DEORSUM ET RETRORSUM DESCENDENS; ET OS TINCÆ ANTRORSUM ET SURSUM ELEVATUM. *"

Priuſquam vero cauſas accuratius diſquirere aggrediamur; forſitan quaſdam, de hac re, palam prolatas opiniones quodammodo perſtringere non abſonum erit.

Quidam

* Quae ſpecies ad 142 genus *hernia*, in ordine *ectopiae* illuſt. Culleni noſologiae, referenda mihi videtur.

Quidam auctores uteri ligamenta praeter modum laxata, huic morbo praecipuam opportunitatem praebere cenſerunt.

Revera, ſi cum antiquioribus uterum tam firme in loco ſuo, ut non niſi illata vi magna exinde dimoveri poſſit, fixum eſſe aſſentiremus, doctrina ſupra relata a ſana ratione non multum abhorreret; at ſi iſta ligamenta nil aliud eſſe quam peritonaei duplicationes, eaque inſuper ex natura non multum, quod laxitatem, variari poſſe, in animum revocemus, iſta non alio fungi munere arbitrabimur, niſi ut ovaria, Fallopianos tubos, et vaſa per organa genitalia ſanguinem vehentia ſuſſulciant, et ipſum uterum in ſuo ſitu non retineant. Hinc liquet, quantum deficit relata cauſa ad hunc morbum producendum.

Urinam ſuppreſſam unicam eſſe cauſam retroverſionis uteri aſſeveravit Cl. Denman; adeoque ſcriptoris hujus ſolertis apud homines invaluit auctoritas, quod eam, quantum hactenus mihi noviſſe contigit, fere omnes amplexi ſunt: Cum igitur a tot et tantis recepta fuit haec opinio, eam paulo exquiſitius perpendere haud alienum duco.

Imprimis enim contendit, 'That the ſuppreſ-
'ſion of urine is, in general, abſolute only be-
'fore the retroverſion of the *uterus*, or during
'the time it is retroverting.' Alibi adjecto quod,
'the poſition of the *os uteri* is ſuch in the act of
'retroverting, and the tumour formed by the
'*fundus* is ſometimes ſo large, when actually re-
'troverted, as to become, in their turn, cauſes
'of the continuance of the ſuppreſſion of u-
'rine *.'

In iſtis vero ſententiis nonne aliqua repug-
nantia proditur? Etenim, ſi re compertum eſſet,
urinam, utero etiam omnino retrorſum verſo,
nonnunquam profluere, tamen aliquid hujuſmo-
di non niſi rariſſime contingere puto. Hic au-
tem adjiciatur, quod ſi quando, *cathetere* inſerto,
iterum iterumque depleta fuerit veſica, ſique ex
hac re argumenta deducantur, iſta ſponte quaſi
corruent: Non enim, niſi quando *catheterem* u-
ſurpare praetermiſſum, vel quando malo, auxi-
lio nullo admoto, ulterius provehi, et altius inſi-
dere

* Vide Denman's introduction to the Practice of Midwifery, Part i. p. 105.—108.

dere permiſſum fuit, nec accurate, nec cum idonea cognitione dijudicare poſſumus *.

2do, Praeterea Cl. auctor ſtatuit, ‘ That all ‘ the painful ſymptoms are chiefly in conſe- ‘ quence of the ſuppreſſion of urine †.’

Sic quidem ſe res habere fatendum eſt; nil vero exinde ut ratum ſanciri aut probatum deduci poteſt, nec quod ullo modo menti ſatisfacere poſſit. Si enim ex ſimilitudine ratiocinari liceret, multa hujuſmodi inferenda forent. Noſtro autem propoſito ſatis erit impraeſentiis adnotare omnia, quae in *inguinis hernia* dolorem vel periculum infligunt, recta ex protruſa inteſtini aut omenti parte conſtricta provenire, nec aliam cauſam agnoſcere, ſed ipſi *herniae* originem praebere talem colligationem adſeverare abſonum omnino foret.

3tio, Adnotavit praeterea, quod, ‘ If we con- ‘ ſider the manner in which the parts are con- ‘ nected, and examine the effect produced by the ‘ inflation

* Sane quidem concluſiones, quae ex his exemplis inferuntur, in quibus *catheter* ſaepiſſime uſurpatus fuerit, nil valere liquet, ſiquidem, ex curandi ratione, ovique evolutione ſequitur, uterum ex ſuis propriis viribus gradatim aſcendere, locumque ſuum obtinere.

† Introduct. to Midwifery antea citat. p. 105.

'inflation of the bladder in the dead ſubject, ſo
'as to reſemble the diſtenſion brought on by a
'ſuppreſſion of urine in the living, we ſhall be
'convinced that the *uterus* muſt be elevated be-
'fore it can be retroverted. Now, as there ap-
'pears no cauſe capable of elevating, and at the
'ſame time projecting the *fundus* of the *uterus*
'backwards, beſides the diſtention of the blad-
'der; and, as ſuch elevation and projection ne-
'ceſſarily follow the diſtention, it is more rea-
'ſonable to conclude, that the ſuppreſſion of
'urine precedes the retroverſion, and gives to
'the *uterus* its firſt inclination to retrovert *.

Veſicam quidem urina immaniter diſtenſam, et ut ſe valde contrahat, ſtimulari, quis inficias ibit? Quis inſuper, veſicam, adjuvantibus *diaphragmate*, muſculiſque abdominis ad actionem abnornem excitatis, ad uterum prorſus devehendum conferre multum negabit? Attamen nemo eſt qui non ſentiat clar. hunc medicum praejudicatae ſuae opinioni nimium indulgere. Non enim ex nexu, quo intercedente, vicinis partibus uterus adjungitur, ſequitur, veſicam praeter ſolitum diſtenſam vel primo iſtud organum

* Introduct. to Midwifery, antea citat. p. 106.

num ſurſum tollere, vel retro ferre; imo non ignoramus pravam hanc uteri mutationem aliquando, praeſertim ſi paulo capacior ſit pelvis, nulla hujuſmodi cauſa intercedente, haud parum obtinere. Nec facile ei, quae inde inferre, tantum laboravit, condonanda. Quaecunque enim experimenta in uterum non gravidum inſtituit, quid monſtrant? An eadem, praegnante ideoque ampliato utero, ex veſica nimis diſtenſa prorſus neceſſario inſecutura probant?

4to, Abſurdum fore aſſeverat, ſi contenderetur, 'That the ſuppreſſion of urine is the cauſe 'of the retroverſion of the *uterus;* for, were it 'not juſt, it would be contradicted by daily ex'perience. But the matter no longer reſts up'on the foundation of opinion, or conjecture. 'For, from the firſt caſe in which I thought I 'had reaſon to ſuſpect it, I have ſo conſtantly 'obſerved it, either by the reſerve of women of 'ſuperior rank in life, or by the reſtraint of 'thoſe in inferior ſituations, neglecting, or being 'prevented from attending to the calls of na'ture, that there does not remain a doubt con'cerning it *.'

Tam

* Introduction to Midwifery, antea citat. p. 107.

Tam clari nominis auctori, quique magnam auctoritatem merito aſſecutus eſt, haud paulum conſiderem: De hac autem re, ni multum fallor, aliquid non ſatis compertum nec obviam aſſeruit. Si enim ille, ſuis opinionibus non praeoccupatus, nec eo totis viribus tendens, animum advertiſſet ad ea, quae fortuita, vel ſingulatim vel inter ſe conjuncta, una cum *praediſponentibus* conſociantur ad inducenda quaecunque, antequam profluere ceſſat lotium, mihi perſuaſum eſt, ab eo longe alia inducta fuiſſe; cujus in fidem, hoc ipſum exemplum referre vellem, quod ille clar. auctor leviter tantum perſtrinxiſſe videtur: Praeterea, non deſunt exempla, aliis ſcriptoribus relata, quae ipſius principiis nullo modo explicari poſſunt *. Quod vero ad iſtam verecundiam tam ſaepe laudatam pertinet, iſtaque obſtacula, quae exinde prohibeant, ne mulieribus, quas poſtulat natura, exinanitiones debito more peragantur, eas nunquam niſi vel negotiis vel oblectamentis, vel quavis alia mentis aut corporis exercitatione occupatas, ulli incommodo

* Vide Lond. Med. Obſer. and Inquir. Vol. iv. and v. exempla variis ſcriptoribus relata; Acta Havn, Vol. 2. 1779. p. 254.

commodo hujuſmodi obnoxias eſſe notetur. Praeterea ſi, quod cl. poſuit Denman, omnino et ſemper cum vero ſtaret, recta inferendum eſſet, quod aegris talibus, poſtquam (ſicut plerumque arte efficitur) uterus in ſuum locum redactus fuerat, et idoneo modo urina et faeces ſolicitatae et eductae, negotia obire ſolita permittere liceret, nec recidivi morbi periculum adeſſet. Sed longe aliter ſe res habet; niſi omnino lecto detineantur, vel ſaltem recumbant, uſquedum ſupra pelvis marginem aſſurgat uterus, morbum non omnino debellari, nec laborantes poſſe ab eo prorſus immunes eſſe, crediderunt omnes. Hunc vero nodum reſcindere, magna ſaltem ex parte, quando ad medendi rationem pervenero, penes me fore ſpero.

Quum nunc talia argumenta iſtis opinionibus objeci, qualia, me judice, eas non cum veriſimilitudine ſtare ſatis monſtrent, ad rem ulterius indagandam progredi liceat; a cauſis incipiens. Eas dividere placet,

1*mo*, In illas, quae huic morbo opportunas reddant mulieres;

2*do*, In illas, quae fortuito contingunt.

Priores

Priores quidem a prave formato pelvi, utero ampliato, vagina laxiori, ſimul ſumptis, ortum ducere ſolent.

Quantum pelvis haud rite formatus ad opportunitatem inducendam conferre poſſit, ille non dubitabit qui ſecum reputaverit, quantis et quam multis deformitatibus obnoxius eſt.

In multis enim exemplis adeo coarctata et anguſtata ipſius capacitas fuit, ut gravidus uterus in pelvi retentus impediretur, et, exacto geſtationis tempore, foetus ipſe nulla quavis ratione in lucem prodire poſſet; quin imo illum extrahere ſive *fruſtatim*, ſive *Sigaultiana*, aut *Caeſariana* operatione, vix potuerunt. In aliis et forte in pleriſque exemplis, pelvis in ſuperiore ſua margine contractior erat, dum infima ſuam formam, vel etiam aliquantulum ſolito ampliorem, ſervaret: 'In ſome caſes,' ut monet ſolers Denman, 'the diſtortion of one part of the '*pelvis* produces an enlargement of the reſt. 'Thus, when the ſuperior aperture is contracted, 'the inferior is expanded; and hence it is often 'obſerved in practice, when the head of the 'child hath paſſed the point of obſtruction with 'the

'the moſt tedious difficulty, that a labour will 'be unexpectedly and ſpeedily completed *.'

Eodem quoque ſpectat, quod celeb. Baudelocque nobis retulit : 'Toutes les fois que le 'détroit ſupérieur eſt reſſerré de devant, en arriere le *pubis* eſt plus applati, et la *chûte des reins* 'plus enfoncée, parce que la baſe du *ſacrum* eſt 'portée en dedans, et ſa pointe plus en dehors †.'

Si vero unquam hanc mutationem proxime recenſitam pelvis ſubeat, nil obſtat, quo minus morbi noſtri quaſi cauſa *praediſponens* habeatur; attamen hanc conditionem, tanquam prorſus neceſſariam, proponere nollem. Etenim quicunque pelvis cujuſvis mulieris, ſi ad amuſſim formatur, ſecum perpendet, et multo magis, ſi paulo capacior ſit, aut, ut illuſt. Gul. Hunter ‡ obſervavit, parum adipe inſtructus, quandam jam opportunitatem huic morbo ex ſe praeſtat.

Quae ſit vero uteri conditio, cum primum ſe retrorſum vertere incipit, accurate detegere, forſitan admodum difficile eſt; ſed ex experientia

* Introd. to Midwifery, antea citat. p. 54.

† L'Art des Accouchemens, Tom. i. p. 55.

‡ Lond. Obſ. antea citat. Vol. 5. p. 389.

et antea memoratis ſatis conſtat, eum, antequam retrovertatur, neceſſario dilatari; igitur de hac re fuſius differere ſupervacaneum foret; at non interea praetermittendum habeo, quod ſi uteri fundo, aut poſteriori ejus ſuperficiei corpus extendens et amplians adnaſcatur, idem multo facilius retrorſum vertetur.

Quomodo ſe nunc habeat vagina, id enim ab iis, qui hunc morbum deſcripſerunt, vix ſatis perſpectum fuiſſe opinor, perpendamus.

Si ad iſta, quae de uteri ligamentis prolata, animum advertamus, et ſi ea non futilia eſſe concedatur; proxime quaerendum venit, quibus mediis uterus in ſitu ſuo naturali et ſolito ſuſtentatur; quod ſane haud difficile detectu arbitror.

Etenim ſi animadvertimus ad vaginae formam, quae conum ſimulat, ad ipſius cum vicinis partibus conjunctionem, ad modum, quo cervix et os uteri in ea inſeruntur, patebit, vaginam ipſam ad uterum ſuſtentandum apprime accommodatam coaptatamque fuiſſe.

Porro, ſi quando vagina praeter ſolitum relaxetur, ſive haec relaxatio ab univerſa totius corporis debilitate oriatur, aut moleſtis infauſtiſque partubus, aut temerariis intempeſtiviſque

obſte-

obſtetricum officiis, aut albo fluore diutius perſtante, demum a quavis alia cauſa, ejus fibras admodum diſtendente, id oriatur, proculdubio eſt, hanc vaginae conditionem huic morbo maximam opportunitatem parare *.

Nunc de iſtis ligamentis, muſculis, mollibuſque partibus, quae juxta pelvis inferiora ſunt, me aliquantulum differere forſitan expectaretur: At ea, quamvis laxentur quoque, ad talem effectum non multum conferre, ſatis liquet: Ideoque nil haeſitans progrediar ad

Cauſas, quae fortuito obveniant.

Ad duo capita hae non ſine cauſa referri poſſunt; etenim,

1*mo*, Illae ſunt vel quae fere illico effectus ſuos edunt; vel,

2*do*, Quae ſerius et tardius; nec morbum, niſi diu commorantes, inducunt.

Ex prioribus ſunt quaelibet exercitatio vehemens, ut ſaltatio, et ſegetis demetendae labor; immanes quicunque niſus, ſicut, quando aliquid ponderis ingentis levatur aut portatur; corpus quovis caſu valde quaſſatum, abdomen violenter

ter

* In pleriſque exemplis hujus morbi, quae a patre meo curata fuerant, aegrotae, jam antea, prolapſu uteri laboraverant.

ter percuſſum aut contuſum, vomitus, tuſſis, et omnia quae valde agitant, atque poſtremo animi affectus, ut gaudium magnum, ira, et terror.

Inter poſteriores vero recenſentur exercitatio magis modica, at uſque ad fatigationem prolata, vel ſuper equum ſalebroſis viis, vel in curru; ambulatio et nauſea, inteſtina male ſe habentia, praecipue ſi adſtricta ſit alvus, unde ad faeces expellendas vehementes nixus; inteſtina uterum, quando diutius ſtetit mulier, comprimentia; nec forſan alienum erit irritationem a calculo veſicali inſolitos urinam expellendi niſus inducentem, inter alias cauſas *occaſionales* annumerare; et denique, ut penitus retrorſum devehatur urinae ſuppreſſio, qua valde veſica diſtenditur, omnino neceſſaria eſt.

Quia cauſarum, quae ſupra memorantur, pleraeque, non ſolum omnigena corporis vaſa, ſed quoque nervos haud leviter afficiunt, et quia eaedem quoque plus minuſve muſculorum actionem augent, et praecipue eos, qui abdomen cingunt; ut effectus inde oriens, aut confeſtim aut denique et interjecto ſpatio, producitur; neceſſario ſequitur, cauſas illas ad noſtrum morbum producendum ſufficere: Res igitur huc ſpectantes minutatim percurrere ſupervacaneum

habeo ; nec equidem hujus tentaminis limitibus conveniret tam accurata inveſtigatio.

Si abdominis muſculos viſcera ibi ſita undique comprimere, talemque eorum eſſe uſum concedatur ; indeque concoctionem promoveri, dejici alvum, projici urinam, puerperium perfici ; ut et, quando conamina ingentia poſtulantur, interioris ventris partes, erecto corpore, deorſum valde premi, in uterum propterea adigi, facile et modo rationi conſentaneo explicari, quantum actio tam aucta, taliſque preſſura ad uterum retro-vertendum, vel ſaltem ad eo inclinandum primo, conferat.

Oportet nunc, et non inepte a me poſtuletur, ut iſtas cauſas tales effectus unquam praeſtare monſtrem, et iſta ſigna, quae, ut ego aſſeveravi, urinam ceſſaturam praegrediuntur, revera induxiſſe probem.

Doctrinam hanc exemplis, quae penes me colligere fuit, ſe prorſus accommodare, et cum iis, quae apud auctores ſcripta perlegi, cum iis vero praecipue, quae medicis obſervationibus et inveſtigationibus Londinenſibus * proſtant, omnino congruere, hic imprimis adnotandum. At

* Vol. iv. et v. antea citat. ; Acta Havn. Vol. ii. 1779, p. 254.

At alia ſunt exempla, ut fatear, quae notionibus meis non tantum favent, ea, videlicet, quae in tentamine a Cockel * nuper edito recenſentur; ex quibus necnon opinionem, ei, quae Denman placuit, quodammodo ſimilem ille collegit. At iſtos ambos auctores, in hiſtória mali enarranda peccaſſe, et iſta, quae urinae ſuppreſſionem recta ſequuntur, nimia attentione contemplantes e via recta diſceſſiſſe, et in errores lapſos eſſe mihi videtur: Cui addere liceat, eos nimis diu immorari in argumento quod ex mulierum verecundia deſumerunt. Sed etſi illorum opinio veriſimilis videretur, non parum labefactatur, cum in animum revocamus hunc morbum iis mulieribus praeſertim infeſtum eſſe, quae e ruſtico genere vel plebe oriundae, mancipiiſque deditae, non ſolummodo delicias illas matronarum et urbanam verecundiam ignorant, ſed officiis ſervilibus, quae magnam virium exertionem poſtulant, defunguntur. Attamen urinam ſuppreſſam, nulla adjecta alia cauſa, ad uterum retrovertendum aliquando ſatis facere, dummodo opportunitas jam praeexiſtat, non in animo eſt denegare. Porro, rem ita ſe habere conce-

* On the Retroverſion of the Uterus.

concedatur. Quid inde? An, ſicut Denman, eam ſolam, nec alteram eſſe cauſam inferre licet? Haudquaquam certe. Nil aliud enim hinc colligi poteſt, niſi quod inter multa, ad hunc morbum inducendum conferentia, haec conditio ut cauſa referenda eſt. Id igitur quod tanta fiducia hic clar. auctor protulit, quacunque ex parte rem contemplemur, nec ſatis ſuffulcitur, nec a nobis accipiendum.

Igitur nil aliud mihi revera accidere videtur praeter ſequentia: Uterus ſaepe ſaepius, ut non dicam, ſemper, ex quodam ingenti et inſolito niſu, ſive a mente, ſive corpore ſolo proveniat, in vaginam protruſus, deſcendit; non autem eo modo, quo extra graviditatem prolabi ſolet, ſed ipſius fundus, cui adjungitur, aut placenta, aut quodcunque aliud corpus amplificans, ipſo ſuo pondere, retro, oſſis ſacri cavum verſus, devehitur, dum pari ratione os tincae ad pubem evehitur. Uteri ſitu ſic mutato, veſicae cervix comprimitur, et, ut veriſimile videtur, quodammodo urethra torquetur aut curvatur, ita ipſius lumen coarctatur. Deinceps urinae emittendae difficultas ſtatim inſequitur, eaque gradatim adeo augetur, ut denique nil urinae foras ejicitur. Cum ſic ſe res habent, ingens mingendi

gendi pruritus invadit; veſica ſimul diſtenditur, et, dum ſurſum in abdomen aſcendit (ubi ſeſe expandere permittitur) ſecum cervicem uteri, iſtaſque vaginae partes, quibus connectitur, trahit et elevat; mox naſcentibus undequaque irritamentis, *diaphragma*, muſculique abdominis ſimul cum ipſa veſica, in tantas tamque enormes contractiones feruntur, ut fundus uteri magis ac magis depreſſus ac inſolita vi deturbatus, altius in pelvim deſcendere cogitur, donec labores adeo immaniter urgeant, ut partes molles, quae pelvis aperturis inferioribus adjacent, tantum, quantum ſolent in juſto partu, cedant; et uterus, mole ſemper augens, etiam, ſicut monuit cel. Hamilton, extra vulvam fundo ſuo protrudens appareat *.

Hujus morbi cauſis nunc, quantum ſat videatur, perpenſis, reſtat proximo loco percurrenda

DIAGNOSIS.

* Hamilton's Outlines of the Theory and Practice of Midwifery, p. 157.; Hunter on the Gravid Uterus, Pl. xxvi.

D I A G N O S I S.

His ſupra memoratis non amplius metuendum erit, ni fallor, ne cum quovis alio morbo uteri retro-verſio confundatur.

Ut autem res debita accuratione dignoſcatur, ad inquirendum manu ſemper uti oportet. Cum autem ad id nos accingere volumus, poſita in idoneo ſitu aegra, in vaginam *index digitus* emittitur, et verſus os ſacrum dirigitur, qui, ſi malum, quod ſuſpicamur, adſit, tumorem ibi inſolitum offendet, ſcilicet, fundum uteri tranſeundo, digito obſtaculum praebentem. Poſtea, ſi idem digitus verſus ſymphiſin oſſis pubis ſurſum dirigatur, alterum obſtaculum ibi inveniet, videlicet, cervicem uteri et os tincae. Tandem ſi digitus in cavum *inteſtini recti* introducatur, in fundum uteri ibi tumentem et prementem rurſus offendet. His tribus conditionibus detectis, nullum dubium erit, quin adſit uteri retro-verſio.

PROGNOSIS.

De hujus morbi eventu proferantur multa, non neceſſe eſt. Si enim, eo jam non niſi incipiente, aliquis hujuſmodi rerum peritus accerſatur, nil periculi imminere, tuto aſſeverare poterit. Si vero tantum temporis elapſum eſt, ut urina diu ſuppreſſa jam inflammatio veſicam corripuerit, aegraeque vires adeo detritae fuerint, ut in febrim hecticam inciderit, quid auguremus, ſumma cura proſpiciendum? Si praeterea utero, in abdominis cavum aſcenſuro, aliquid obſtat; nec idem eo uſque pertingere poſſit, ſed ad tantam aſſurgat molem, ut in pelvis cavum prorſus impactus fiat; ſi toni ſui tantum remiſerit veſica, ut, *cathetere* inducto, urina aut non profluat, aut non ſine maxima difficultate; ſique, poſtremo, dolores pelvim exagitantes ſubito requieſcunt, gangraenam veſicae inſtare, mortemque hand longe abeſſe non dubitandum.

MEDENDI RATIO.

Injuriam ipſi utero illatam medicis praecipuum timorem injeciſſe, hincque periculum maxime formidandum eos putaſſe, ratio medendi, quam inſtituerunt, ſatis teſtatur : Adeoque apud illuſt. illum medicum Gul. Hunter haec invaluerat opinio, quod ille, uterum confeſtim in ſolitum ſuum locum redigi omnino neceſſarium eſſe, obnixe inculcabat. Nec minus interea multis perſuaſum erat, quod, ſi tentamina, propter hoc tam deſiderandum, irrita ceſſiſſent, uſque dum res ipſa perageretur, ea ſaepius iteranda eſſent *.

Nihilominus, et utcunque ſe iſta habeant, patri meo, cui praecipue debeo quodcunque de hac re ipſe novi, non diu haec opinio ſatisfecit. Cur autem ab illo celeb. viro diſſentit, ſequentia indicabunt.

1*mo*, Si uterus talem injuriam, qualem iſta opinio ponebat, paſſus erat, non potuit non opinari,

* Lond. Obſ. antea citat.

nari, quin aut abortus recta exinde ſequeretur, aut ovum forte non amplius creſceret; nec inde metuendum ne in pelvis cavum uterus foret impactus.

2do, Injurias quaſcunque acceperat uterus, potius ad vim, quae incaſſum, ut in ſuum locum redigeretur, admota erat, quam ad ſitum ſuum pravum adſcribendas eſſe, veriſimile opinatus eſt.

3tio, Quia veſica, nunc valde, nec interjecta quiete, irritatur, eadem haud leve detrimentum accipiat, neceſſe eſt; huic viſceri peſſime exinde ſe habenti praecipuum adſcribendum eſſe periculum, ei vix dubitandum videbatur.

4to, Illi quoque argumento fuit, quod veſica et inteſtinis jam depletis, uteri corpus et cervix adeo, aucto ovo, diſtenderentur, ut fundi pondus fere aequilibrarent; unde utero aſcendendi, et forſitan proprium locum ſua ſponte recuperandi, copia praeberetur.

Poſtremo, Quia digitis binis in vaginam inſertis, et utero paululum ſublevato, aliquid urinae profluere comperit, adjuvante non *cathetere*, peſſum caute et ſcite in vaginam inductum, inſigne commodum allaturum, et non ſine cauſa expectandum eſſe, in animum induxit.

Poſt-

Poſtquam haec ſecum reputaſſet, nec ea prorſus futilia fore, nec etiam defutura, quae opinionem ſuam confirmarent, ſibi perſuaſerat; ipſa uſu et experientia de novo accuratius diſquirere, ut primum occaſio ſeſe praeſtaret, ſecum ſtatuit.

Huic expectanti, anno 1773, uteri retrorſum verſi exemplum unum, et poſtea non pauca obvenere; in quibus *cathetere* urina educta, et alvo enemate, quantum ſat videbatur, ſubducta, in vaginam recta peſſum induxit, ejus, quantum fieri poterat, magnitudini accommodatum uterique ſitui; et inde, non ſolum quod urinae profluxurae obſtitit ſummovebatur, ſed non, ut ſemper recumberet aegra, neceſſarium erat; uteri quoque fundus (quod majoris quidem adhuc momenti erat) non amplius deorſum impellebatur; nec intra pelvis cavum impactus et impeditus coercebatur, ſed erigebat ſe, et paulatim ſitum ſuum ſolitum recuperabat.

Hinc patet luculenter iſta, quae pertimuit Gul. Hunter, non magni eſſe, ſed potius ad praejudicatum timorem referenda eſſe; quin imo nedum, ovo creſcente, uteri amplificatio, fundi ejus aſcenſui obſtaret, huic quam maxime juvabat.

Cum

Cum autem os tincae a ſolito ſuo ſitu tantum retrahitur, et tam arcte pubis oſſi apprimitur, idem paulum retrorſum, ſacrum verſus, impelli ſaepe neceſſarium reperietur, ita ut haec pars uteri foramini peſſi ex adverſo ſit, ſicque cuicunque humori ex ipſo utero profluenti per vaginae os externum exitus pateat. Porro, de modo utendi peſſo longius diſſerere ſupervacaneum puto, ſiquidem idem eſt hic hujus inſtrumenti uſus, qui in prolapſu uteri adhibetur. At quidem notare non indignum eſt, quod ſi peſſus minor ſit, vix ſat uterum ſuſtentabit, ſi major, forte, inflammationem (non enim deeſt periculum) ciebit, et urethram comprimet. Incommoda ex hac prava formatione oriunda, multis medicinam exercentibus, praecipue vero cel. Leake *, cauſae fuerunt, ut crederent peſſos a medico uſu prorſus rejiciendos eſſe. At certe talem opinionem amplecti multa et gravia nos vetant; ſupra enim a nobis monſtratum eſt, iſtiuſmodi inſtrumenta haud parum profeciſſe ad uterum retroverſum in locum ſuum reſtituendum. Porro, ſi auxilium quodvis, quia non rite nec ſolerter ſemel aut bis uſurpatum erat, repu-

* On the Cure of Chronic Diſeaſes peculiar to Women, p. 133.

repudiandum eſſet, ea, quae in *Materia Medica* maxime ſolent proficere, hodie ignota aut neglecta jacerent. Igitur cum venerando Morgagni * liceat mihi concludere, quod, ſi ſupra relata aſſertio vera fuiſſet, peſſus non ſolum a medicis et chirurgis, verum etiam ipſis foeminis, fuerit olim abjectus.

De peſſis, qui apud pleroſque in uſu fuere, varii varias opiniones amplexi ſunt. Iſte autem, quem pater meus ſuis votis ex uſu optime reſpondere invenit, ex ſubere formatur, cera ſigillari obducitur, figuraque *ellipſin* ſimulat; atque forſan plus adhuc auxilii adferret tale inſtrumentum, ſi excaveretur iſta pars, quae ſuperiorem juxta ejus finem, urethrae recta adjacet; nempe, ut caveamus, ne forte eadem hinc nimis comprimatur; at, quia incommodi nil hujuſmodi unquam hactenus contigit, cautio talis vix alicujus momenti habita eſt.

Quando uteri corpus jam ultra pelvis aperturam ſuperiorem aſcenderit, ſatque oſſibus ſpinae ſuffulcitur, peſſus non amplius neceſſarius, ideoque, ut retrahatur, licet. Peſſi hic memorati, quemque nos hic commendavimus, ſtructurae, et

* De Sed. et Cauſis Morbor. Epiſt. 45. Art. 15.

et ejus uſui, quaedam forſitan objiciantur; eum, ſcilicet, admotum, ſolere ſcabrum evadere, in ejus ſuperficiem necnon ſordes colligi; hincque aegrae non ſolum moleſtiae multum, ſed etiam detrimenti adfuturum. At revera, temporis ſpatium, per quod ut ille in vagina maneat oportet, tam breve eſt, quod objectiones iſtae parum ejus uſum redarguunt.

Si quidem dolor, quando medicus aut chirurgus accerſitur, valde cruciet, aliquod ex opio paratum non inutile erit; nec ut fomenta confeſtim parti affectae applicentur; nec forte ſemicupium. At non hic praetermittendum, quod ſemper, curationem inter perſequendam, iis, quae leniter dejiciunt, clyſmatis praecipue, ne aſtringatur alvus, utendum.

Mihi gratum admodum eſt, quod cum iis, quae ſupra, de hoc morbo ſublevando, protuli, Denman obſervationes fere conveniunt.

'If,' inquit ſolers ille ſcriptor, 'we are perſuaded that the *uterus* will ſuſtain no injury by 'its retroverſion, and that there is no danger of 'its being locked in the *pelvis*, but that it will 'be gradually reſtored to its natural poſition 'without aſſiſtance, we have then only to guard 'againſt thoſe inconveniencies which may be 'occa-

'occaſioned by the preſſure made upon the 'bladder and *rectum*. By the former of theſe, 'we ſhall be reduced to the neceſſity of uſing 'the catheter daily or frequently, which is ge-'nerally done without difficulty, except the firſt 'time it is introduced. This operation, it muſt 'be acknowledged, is, in all caſes, very diſa-'greeable and troubleſome to the patient, and, 'in ſome ſituations, the neceſſity we are under 'of performing it, is in itſelf a ſufficient reaſon 'for our attempting to replace the *uterus* ſpee-'dily.*.'

Peſſi auxilio igitur, non ſolum praevertuntur innumera iſta incommoda, quae ex neceſſitate ſubit infelix aegra, *cathetere* iterum iterumque (ſic enim res poſtulant) uſurpato, at praeterea medico nequaquam toties eſt opus. Si autem aliquando, (quod, me judice, vix unquam continget), peſſum uſurpari, aegrae ſit ingratum, medendi rationem, quam propoſuit Denman, caeteris hactenus excogitatis omnibus praeponendam eſſe nil dubito.

Forſitan vero harum rationum neutrum aliquid proficiat, nempe, ſi quando urethra, ejus

* Introduct. to Midwifery, antea citat. p. 113.

conditione non idonea perſpecta cura, adeo conſtringatur, quod *catheteri*, quo minus intret, prorſus obſtetur; aut etiam, eo inſerto, propter iſtud viſcus jam maxime infirmatum, aut non niſi ingenti difficultate urina profluat, aut penitus ſiſtatur. At in ambobus his exemplis uteri fundus tantum veſicae ſuperincumbentis pondere deprimitur, quod in pelvis cavo haud facile dimovendus fiat impactus. In hujuſmodi malis, quando admodum inſtant, inſigneque periculum adferunt, ut quam citiſſime in locum ſuum redigatur uterus, res omnino poſtulant *. Atque ob hoc perficiendum inter propoſita fuere, ut aut ſupra pubem veſica aperiretur †, aut (inde nil boni proveniente) in ipſum uterum inſtrumentum, quod apud chirurgos *Trocar* audit, propter

* De methodis uteri in ſuo loco reſtituendi, Vide Lond. Med. Obſ. and Inq. Vol. iv. p. 403. and Cockel's Eſſay on the retroverſion of the uterus, p. 9.

† Sin autem ad veſicae puncturam neceſſario recurrendum eſſet, magis forſan arrideret alia operandi methodus, quae in ſimilibus urinae ſuppreſſionis exemplis a Profeſſore noſtro celeberrimo Monro in ſuis praelectionibus publice prolata eſt, et ab eodem mihi privatim ſuggeſta, ut huic morbo felicius applicanda, ſcilicet, *inſtrumento, apud chirurgos Troçar dicto, per vaginam immiſſo, veſicam aperiri.*

propter abortum inducendum impelleretur, aut denique, ut, pubis ſymphiſi reſciſſa, ejus cavum ampliaretur.

Nuper ut oleum nonnulla vi, *cathetere* in urethram inducto, injiceretur, nobis inculcavit Trye, nempe, ut eadem dilatetur; quandocunque ad veſicam uſque penetraverit *catheter*, nec exinde profluxerit urina, machinam quandam, eam quaſi exantlandi gratia, idem ſolers auctor propoſuit *.

Quantum vero hujuſmodi propoſita, ſi uſurpentur, conveniant, iſtis, qui, ipſam artem exercentes, maxime poſſunt, dijudicandum relinquo.

Ex eo enim tempore, quo peſſus uſurpatus fuit, hujuſmodi nil auxilii unquam fuit neceſſarium.

PROPHYLAXIS.

Ex ſupra prolatis vix dubitandum, quin, ſi antea utero retrorſum verſo quaevis laborarit mulier,

* See Trye's Remarks on the morbid Retentions of Urine, p. 60. 71.

lier, ne iterum in eundem morbum incidat, ſemper timendum erit. Cui quidem incommodo, ut rite occurramus, ad totius corporis, vaginae vero praecipue, conditionem, haud levi attentione animum advertamus oportebit; ſi enim laxata fuerit facta vagina, quia ejus aliquam partem laeſit aut vis externa, aut aliquid aliud, noſmet recipere debemus ad ea, quae aſtringentia nominantur injecta; ut ligni *Campechenſis* vel quercus corticis infuſio, aqua aluminis, leves ſolutiones ſalis plumbi vel vitrioli albi, &c. Si vero ubique corporis ſint debilitata, laborentque tali affectione, omnia organa, Peruvianum corticem, et quae ex chalybe parantur adminiſtrari (modo ſit idonea quantitas) erit neceſſarium; ut et non negligatur qualis ſit victus, et exercitatio; nec balnei frigidi uſus praetermittatur.

His rationibus parum medici votis reſpondentibus, procul dubio, ſi quando poſtea gravida mulier fiat, maximi erit, cauſas fortuito obvenire ſolitas, vixque revera effugiendas, ſolicita cura evitare, et in vaginam peſſus inducatur, tali materia confectus, talique forma, qualis ipſe hanc artem exercens maxime idoneam habeat.

Inter illos autem, qui hac praeſertim occaſione huic Almae Academiae ſuum laudis vectigal tribuunt, nec vota mea, quae grato proferuntur animo, dedignentur; floreat ſemper, ſicut nunc floret, haec artis medicae regina ſub auſpiciis tam illuſtrium Profeſſorum: Sint ipſi incolumes! Sint beati!

Gratias etiam quam maxime ſinceras accipiant viri illi eximii Dominus Beddoes Oxoniae artis chemicae praelector, Doctor Goodwyn, necnon Dominus Girard, propter magna, quae ex conſuetudine colloquiiſque percepimus, commoda, quorum memoria in omne conſervetur aevum.

F I N I S.